בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ב'**, **ג'** ב**שבט** תשס"ג (**6** ב**ינואר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"דע מאין באת..." [המאה ה**רביעית** לספירה הנוצרית]
על הרקע של תהפוכות בעולם בכלל במאה זו, הבה נראה את המתרחש בעולם היהודי ...

בשנת 351 **פרץ המרד היהודי האחרון** נגד השלטון הרומי. הקיסר קונסטנטינוס ה-II, ששלט בביזנטיון, חידש את אחדות הקיסרות ומינה את דודנו גאלוס למושל בחלקה המזרחי של האימפריה. בתקופתו (הקצרה מאד) של גאלוס, התעמרו הרומים בנתינים היהודים. המסים נגבו באכזריות רבה. המצביאים הרומיים אילצו את התושבים היהודיים לאפות להם לחם גם בשבת וגם בפסח, ופגעו ברגשותיהם הדתיים.
מכאן ועד לתחילת המרד היה המרחק קצר. המרידה החלה בעיר **ציפורי**. היהודים תקפו את חיל המצב הרומי, הרגו את אנשיו והשתלטו על מחסן הנשק שלו. המרד התפשט לערים נוספות, כמו טבריה ולוד, והקיף חלקים ניכרים מארץ-ישראל. המרד דוכא באכזריות רבה שנה לאחר מכן. במהלך הדיכוי, הרסו הרומים את הערים שהשתתפו בהתקוממות: בית שערים וציפורי נחרבו, טבריה נפגעה, וגם כורזין נהרסה כמעט כליל. אלפי מורדים נהרגו, ויהודים רבים נאלצו להימלט מהארץ ולהסתתר מרדיפות הרומים. יחד עם זאת, לא פגעו בסמכות הנשיאות ובממשל העצמי היהודי בארץ-ישראל, ככל הנראה משום שלא היה לסנהדרין חלק במרד.

לאחר הדיכוי, החליט הנשיא **הלל ה-III להתקין לוח שנה מסודר** ולהנחיל לראשי קהילות ישראל את "**סוד העיבור**", שלפיו נקבעות השנים המעוברות. שיטת הלוח שפרסם היא השיטה הנהוגה עד היום! פרסום זה שחרר את הקהילות היהודיות המפוזרות בתפוצות מתלותן בסנהדרין לקביעת ראשי החודשים והשנים המעוברות. [על שיטה זו נלמד קצת בהרחבה בעוד חודש – אדר א', כיוון שהשנה היא מעוברת...]

בניגוד ליהודי ארץ-ישראל, **נהנו היהודים בממלכת פרס** במזרח **מאוטונומיה** כמעט מלאה ומחופש דת. הקהילה היהודית בבבל לא ידעה רדיפות דת קנאיות ושיטתיות, שאפיינו את מדינות האימפריה הרומית, שקיבלה עליה את הדת הנוצרית. היהודים שמרו אמונים למלכים הפרסים וקיוו שפרס תכבוש את ארץ-ישראל מידי הרומים ותאחד את היישוב היהודי. לעומת יחסם הטוב ליהודים, רדפו הפרסים את הנוצרים שחיו בממלכה. נוצרים רבים, שלא יכלו עוד לעמוד ברדיפות, עזבו את פרס ועברו לסוריה הרומית ולשאר הארצות שבשליטת הכנסיה. **מנגד**, יהודים רבים מארץ-ישראל ומסוריה, שנרדפו ע"י הרומים וע"י הכנסיה הנוצרית, יצאו לבבל והתאחדו שם עם אחיהם היהודים. בתקופה זו נהנו היהודים מפריחה כלכלית ורוחנית.

רב אשי, האמורא הגדול שעמד 56 שנה בראש ישיבת סורא שבבבל, הניח את אבן הפינה למפעל הכביר של **כינוס הגמרא בתלמוד הבבלי**. הרב אשי מונה לראש הישיבה בשנת 371, ובראשית המאה ה- 5 הפכה סורא לחשובה שבישיבות בבל. בדרשותיו הציג רב אשי

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ב'**, **ג'** ב**שבט** תשס"ג (**6** ב**ינואר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

את הלכות המשנה עם פירושי האמוראים, ואט-אט החל להכניס סדר בתוך שפע החומר שהצטבר במשך 200 שנה ויותר.

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל